

รายงานผลการวิจัยและพัฒนาการอุดหนุนแบบบรรจุภัณฑ์พลิตภัณฑ์ เครื่องสำอางสมุนไพร กรณีศึกษา : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบนสวนตู้ล เครื่องสำอางสมุนไพร ตำบลบางปูรัง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา*

ประภาพร แสงทอง** และคณะ***

ความเป็นมาและความสำคัญ

วิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันภาครัฐได้เข้ามามีส่วนสนับสนุนเพิ่มขึ้นน่องจากได้เล็งเห็นถึงการสร้างรายได้ การพึ่งตนเองของชุมชนและระหว่างชุมชน โดยการนำทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่ ได้แก่ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรห้องถิ่น ผนวกกับการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างสรรค์การเรียนรู้ของสังคมตลอดจนการให้ความสำคัญกับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน สำหรับวิสาหกิจชุมชนผลิตเครื่องสำอางสมุนไพรในปัจจุบันได้รับความนิยมมากขึ้นมาโดยตลอด เพราะประชาชนตระหนักถึงการได้รับประโยชน์จากสมุนไพรทั้งในด้านความงามสุขภาพการรักษาโรค และด้วยเหตุนี้มีความจำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนผลิตเครื่องสำอางสมุนไพรให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นเพื่อส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งโดยทั่วไปการเลือกซื้อสินค้านอกจากจะคำนึงถึงคุณภาพแล้วบรรจุภัณฑ์ยังมีผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคไม่น้อย เนื่องจากรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีมาตรฐานและสวยงามจะดึงดูดความสนใจจากผู้บริโภคได้มากแสดงให้เห็นว่าหากผลิตภัณฑ์มีรูปแบบบรรจุภัณฑ์โดยเด่นจะทำให้ผลิตภัณฑ์น่าสนใจเพิ่มขึ้นสำหรับจังหวัดสงขลา มีชุมชนใหญ่แห่งหนึ่งซึ่งเป็นที่อยู่ในเขตตำบลเขารูปปั้งอำเภอเมืองในบริเวณใกล้เคียงมีมหาวิทยาลัยสองแห่ง คือ มหาวิทยาลัยทักษิณและมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นอกจากนั้นมีสถาน

*ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการจัดการงบประมาณ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม งาน/ผลงานวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ในกระบวนการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของคณะวิทยาการจัดการ

** อาจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หัวหน้าโครงการวิจัย

*** คณะผู้วิจัยมีรายนามดังนี้ นางสาวปัญญากรณ์ ศุภลักษณ์ นางสาวพวงรัตน์ ดิษฐวงศ์ นางสาวพัลลภา ทองสัมฤทธิ์ นางสาววิไลวรรณ นาประโคน นายวีรวงศ์ แซ่ญ นางสาวศุภลักษณ์ หมูรัตน์ นางสาวสุกaphรุษ อรุณ นางสาวณัฐร้า บุตรคง

ศึกษาที่เป็นของเอกสารอนุญาตในเขตเดียวกัน คือ โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ห่างจากไปทางทิศเหนือสิบกิโลเมตรเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตศรีราชาและวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ทำให้ชุมชนสวนตูลได้เบริญในเรื่องการเรียนรู้ และด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้กลุ่มสวนตูลเครื่องสำอางสมุนไพรก่อกำเนิดขึ้นมีมีการอบรมคุณค่าพืชสมุนไพรท้องถิ่น ในวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกพืชสมุนไพรในแปลงสาธิต ซึ่งเป็นสมุนไพรพื้นบ้านที่กำลังจะสูญพันธุ์ เช่น ส้มป่อย ในหน้าต หนองต่ายชา ก ว่านนางคำไฟล เป็นต้น ต่อมา มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและทดลองจนประสบผลสำเร็จเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ประรูปจากพืชสมุนไพรดังกล่าว และมีการนำความรู้ไปเผยแพร่ชุมชน โดยการจัดตั้งกลุ่มอยู่ร่วมกันสร้างเครือข่ายทั้งในชุมชนและนอกพื้นที่ต่างอำเภอโดยการสนับสนุนของทางภาครัฐ เกี่ยวกับวิธีการประรูปพืชสมุนไพรที่ใช้ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร เชอร์น สนุ่นเหลว แซมพู คริมนวด) น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาเอนกประสงค์ จากน้ำมักชีวภาพจนเป็นที่สนใจยอมรับในเรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพของพืชสมุนไพรประรูปโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีความสามารถในการรักษาโรค เน่าเปื่อย โรคเชื้อรา ขัดรังแค จุดด่างดำและสิวฝ้า ส่งผลทำให้คนในชุมชนให้ความสนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตามคงมีปัญหาที่ต้องพัฒนาคือ รูปแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้ามีลักษณะไม่น่าสนใจไม่เด่นและไม่สะกดตา ดังนั้นคณะกรรมการจึงเห็นว่าหากมีการพัฒนาเครื่องสำอางสมุนไพรให้มีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ และฉลากที่สวยงามทันสมัย จะส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ หรือมีการขยายตลาด สินค้าให้เพิ่มสูงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงมีการทำวิจัย โดยมีรูปแบบในลักษณะเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของบรรจุภัณฑ์และฉลากของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร กลุ่มวิสาหกิจฯ โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ด้วยวิธี SWOT Analysis

- เพื่อหาแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร แล้วนำแนวทางไปปฏิบัติจริง และประเมินผลของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้ากลุ่มวิสาหกิจฯ

ขอบเขตการวิจัย

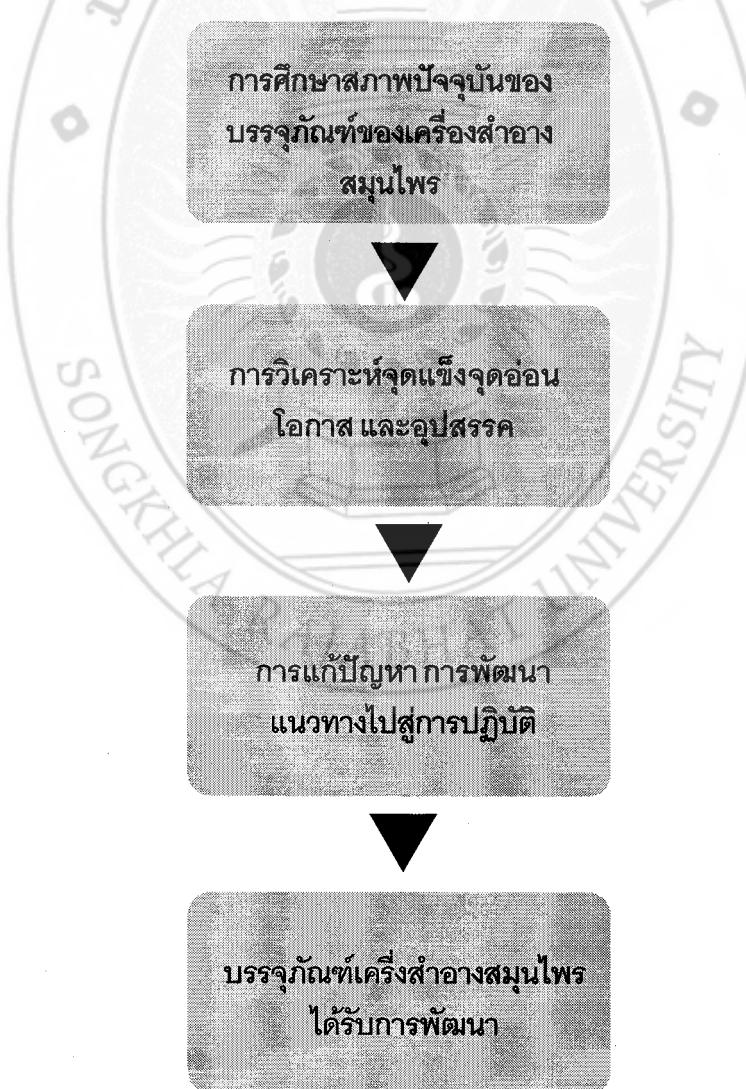
การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะสภาพบรรจุภัณฑ์โดยมีเป้าหมายที่รูปแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูล เครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาบริจุณันท์ให้มีมาตรฐาน สวยงาม สะดุดตามากขึ้น แล้วนำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลการพัฒนาโดยความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูลเครื่องสำอางสมุนไพรฯ จำนวน 60 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัญหา เพื่อให้เกิดแนวทางการแก้ปัญหาบริจุณันท์เครื่องสำอางสมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ และนำแนวทางการแก้ปัญมาพัฒนาปรับปรุงทำให้ได้บรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรให้มีมาตรฐาน สวยงาม สะดุดตามาก
2. เพิ่มศักยภาพให้กับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรโดยการสร้างความพึงพอใจในตัวผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ดีขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการใช้เครื่องสำอางสมุนไพรมีความสัมพันธ์กับส่วนประสมทางการตลาดเป็นอย่างมากพบว่าบรรจุภัณฑ์มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้เครื่องสำอางสมุนไพรในระดับสูง เมื่อพิจารณาด้านคุณภาพ และสวยงามของบรรจุภัณฑ์ (ชลธิชา, 2548) ดังนั้นสามารถเพิ่มศักยภาพการตัดสินใจซื้อให้สูงขึ้นโดยการสร้างความเด่นสะดุกด้วยหัวใจที่ใส่ใจในการออกแบบ หรือมีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัย ในการแสดงถึงลักษณะไทยของเครื่องสำอาง ส่งผลในการให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคมากที่สุดก่อนตัดสินใจเลือกซื้อ (ภาณุชิต, 2542) ดังนั้นการแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์มีความจำเป็น เพื่อให้ผู้บริโภค มีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์เร็วขึ้น นอกจากนั้นการดำเนินงานด้านการตลาดทั้งห้าด้าน คือ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการโฆษณาส่งเสริมการขาย และด้านเครื่องข่าย มีอิทธิพลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ เช่นกัน (ณัฐพงศ์, 2546) ดังนั้น ควรมีการดำเนินงานทางการตลาด การทำให้ฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์มีความสวยงามทันสมัย และแสดงรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ครบถ้วน ส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ง่ายขึ้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยมีวิธีดำเนินการในรูปแบบ คือ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การอบรม การสังเกตและการสัมภาษณ์โดยแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ : แบบสอบถาม ประมาณผลด้วย SPSS for window เพื่อหาค่าความถี่ และร้อยละ

(2) การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ : การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และประสบการณ์ภาคสนาม

ก่อน

หลัง

**ภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร ก่อนและหลังการพัฒนารูปแบบ
ฉลากและบรรจุภัณฑ์**

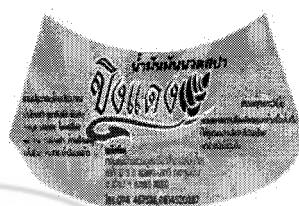
กิจกรรมการวิจัย

สามารถแสดงกิจกรรมการวิจัยตามขั้นตอนตามตารางดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ช่วงเวลา	สถานที่	ผู้เกี่ยวข้อง
1	สำรวจและศึกษาสภาพ ด้านบรรจุภัณฑ์ของ ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนฯ	คณะผู้วิจัย	เม.ย. 50	บ้านเลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเข้า รูปช้าง อำเภอ เมือง จังหวัด สงขลา	คณะผู้วิจัยและ กลุ่มวิสาหกิจฯ
2	สนทนากลุ่มระหว่าง วิทยากรและกลุ่ม วิสาหกิจฯ เรื่อง “ออกแบบบรรจุ ภัณฑ์อย่างไรให้ได้กำไร เพิ่มขึ้น”	คณะผู้วิจัย	พ.ค.50	บ้านเลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเข้า รูปช้าง อำเภอ เมือง จังหวัด สงขลา	คณะผู้วิจัย กลุ่ม วิสาหกิจฯ และ วิทยากร
3	ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจฯ คัดเลือกบรรจุภัณฑ์ และทดลองทำบรรจุ ภัณฑ์รูปแบบใหม่	คณะผู้วิจัยและ กลุ่มวิสาหกิจฯ	มิ.ย.50	บ้านเลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเข้า รูปช้าง อำเภอ เมือง จังหวัด สงขลา	คณะผู้วิจัยและ กลุ่มวิสาหกิจฯ
4	ทดลองใช้บรรจุภัณฑ์ รูปแบบใหม่	คณะผู้วิจัยและ กลุ่มวิสาหกิจฯ	ก.ค.50	1.ร้านลีวัฒน์ 2.ร้านลีวัฒน์ เคหะ 3.ร้านค้าชื่อเบนซ์	คณะผู้วิจัยและ กลุ่มวิสาหกิจฯ
5	ติดตามผลการใช้บรรจุ ภัณฑ์รูปแบบใหม่	คณะผู้วิจัย	ก.ค.50	1.ร้านลีวัฒน์ 2.ร้านลีวัฒน์เคหะ 3.ร้านค้าชื่อเบนซ์	คณะผู้วิจัย
6	ประเมินผลการใช้บรรจุ ภัณฑ์รูปแบบใหม่	คณะผู้วิจัย	ส.ค.50	1.ร้านลีวัฒน์ 2.ร้านลีวัฒน์ เคหะ 3.ร้านค้าชื่อเบนซ์	คณะผู้วิจัย
7	สรุปผลการใช้บรรจุ ภัณฑ์รูปแบบใหม่	คณะผู้วิจัย	ส.ค.50	มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา	คณะผู้วิจัย

รูปแบบฉลากผลิตภัณฑ์ chem-phu และครีมนวลดที่ได้รับการขอคุณภาพใหม่

รูปแบบฉลากผลิตภัณฑ์น้ำมันน้ำตาลป่าและน้ำมะพร้าวราบกีวี่
ที่ได้รับการขอคุณภาพใหม่

น้ำมันน้ำตาลป่า

น้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์

ฉลาก chem-phu และครีมนวลดคอมเมสสูน์ ไฟร

คลาดานี้มีน้ำน้ำคลป่า และน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์

ภาพที่ ๓ รูปแบบฉลากผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (ที่ได้รับการพัฒนา)

การวิเคราะห์ข้อบูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบันของบรรจุภัณฑ์ การหาแนวทางเพื่อนำไปพัฒนาบรรจุภัณฑ์การนำไปสู่การปฏิบัติของกลุ่มวิสาหกิจฯ และการประเมินผลการปฏิบัติจากการพัฒนาบรรจุภัณฑ์โดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบันของปัญหาบรรจุภัณฑ์และฉลากเครื่องสำอางสมุนไพร พบทว่าฉลากเดิมที่ใช้ไม่สามารถแสดงรายละเอียดของข้อมูล ส่วนประกอบและวิธี การนำไปใช้ไม่ครบถ้วน นอกจากนั้นตราสินค้ายังไม่มีจุดเด่น ไม่มีความสามารถ ในการแสดงเอกลักษณ์ของตัวผลิตภัณฑ์ได้ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ และฉลากไม่มีความ สอดคล้องไม่สัมพันธ์กัน (เกิดรอยย่น) ไม่สวยงาม และไม่สะอาดตา จึงทำให้นำมาสู่ การหาแนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค โดยวิธี SWOT Analysis ดังรายละเอียดตามตาราง ดีด

จุดแข็ง

1. ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรมีการใช้วัตถุดีบี ปราศจากสารเคมีและไม่ใช้วัตถุกันเสีย
2. วัตถุดีบในการผลิต ส่วนใหญ่ปลูกเองและหาได้ ง่ายในท้องถิ่น ช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้ มากอีกทั้งยังใช้วัตถุดีบมีมาตรฐานเกรดเอใน การผลิต
3. สมาชิกมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญการในด้าน เลือกวัตถุดีบตลอดจนมีประสบการณ์สูง

โอกาส

1. ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร มีศักยภาพ สามารถพัฒนาไปสู่สินค้า OTOP ได้
2. กลุ่มวิสาหกิจฯได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือ จากเทศบาลตำบลเขากวางป่าช้าง
3. ผู้บริโภคนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของ สมุนไพรมากขึ้นตามกระแสการรักษสุขภาพ

จุดอ่อน

1. ลักษณะแสดงรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนและไม่ สามารถดึงดูดใจผู้บริโภค
2. ลักษณะตัวบรรจุภัณฑ์มีสภาพด้อยไม่มีคุณค่า
3. ไม่มีเครื่องจักรที่ทันสมัยทำให้การผลิต ล่าช้าและผลิตได้จำนวนน้อย
4. ตัวฉลากและบรรจุภัณฑ์ไม่มีความสดคล่องเกิด รอยย่นมอมดูไม่สวยงามและไม่มีความคงทน

อุปสรรค

1. สินค้าเครื่องสำอางสมุนไพรบางชนิดยังไม่ได้รับ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. ช่องทางการจัดจำหน่ายแคบไม่ครอบคลุมทุก รูปแบบ
3. วัตถุดีบเกรดเอมีราคาแพงและการสั่งซื้อยาก ทำให้บางครั้งวัตถุดีบไม่เพียงพอ กับ การผลิต

ตารางที่ 2 ผลกระทบเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค

สำหรับการหาแนวทางเพื่อนำไปพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และนำไปสู่การปฏิบัติ ของกลุ่มวิสาหกิจฯ มีลักษณะเป็นการประกอบกิจกรรมสีกิจกรรมดังนี้กิจกรรมแรก การวางแผนเตรียมการจัดโครงสร้างการอบรมภายใต้ชื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างไรให้ ได้กำไรสูงสุดโดยเป็นการจัดอบรมและขอความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุ ภัณฑ์จากสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจฯ โดยมีสมาชิกเข้าร่วมอบรมจำนวน 60 คน และมี วิทยากร คือ นายรามศ รัตนอรุณ ผู้จัดการธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทยศูนย์ปัตตานี และนางชนิษฐา พลเพชร อาจารย์จาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา เป็นผู้บรรยายเกี่ยวกับการจัดทำแหล่งเงินทุน และการ ออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์ตามลำดับ กิจกรรมที่สอง ดำเนินการอบรมให้กับ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจฯ และร่วมกันออกแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์โดยมีนางชนิษฐา เป็นที่ปรึกษาในการออกแบบ กิจกรรมที่สาม ตัดสินใจเลือกและจัดทำบรรจุภัณฑ์ และฉลากที่ได้ร่วมกันออกแบบใหม่ระหว่างคณะผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจฯ

กิจกรรมที่สี่ทดลองใช้บรรจุภัณฑ์และฉลากใหม่ ซึ่งฉลากมีความสวยงามแสดงรายละเอียดวิธีใช้ และส่วนประกอบอย่างครบถ้วนนอกจากนั้นได้ตราสินค้าในรูปแบบใหม่ เป็นการเพิ่มความสามารถแสดงเอกสารลักษณะของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูลเครื่องสำอางสมุนไพร (ตราขิงแดง) ได้มากขึ้น หลังจากนั้นมีการนำไปวางจำหน่าย เพื่อทดลองตลาดและเก็บข้อมูลสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากของผลิตภัณฑ์โดยใช้แบบสอบถาม

การประเมินผลการปฏิบัติการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจฯ หลังจากนำผลิตภัณฑ์ไปทดลองตลาด และสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากเครื่องสำอางสมุนไพร โดยการใช้แบบสอบถามที่มีเกณฑ์วัดระดับความพึงพอใจ (rating scale) จากกลุ่มผู้บริโภคจำนวน 50 คน โดยที่ใช้โปรแกรม SPSS for windows ใน การประเมินผล พบร่วมผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 70 มีช่วงอายุระหว่าง 21 ถึง 35 ปี ระดับรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคจะพิจารณาที่คุณภาพสินค้า ลักษณะ รูปแบบของบรรจุภัณฑ์เป็นส่วนประกอบหลัก นอกจากนั้นความพึงพอใจของผู้บริโภคเครื่องสำอางสมุนไพรเพิ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการพัฒนาออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากใหม่

สรุปผล

การดำเนินการวิจัยและพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร กรณีศึกษา : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูลเครื่องสำอางสมุนไพร ตำบลเขากูปช้างอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึกและ SWOT analysis ทำให้ทราบปัญหา คือ บรรจุภัณฑ์และฉลากไม่สวยงาม สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาด้านฉลากและบรรจุภัณฑ์ โดยการจัดอบรมออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากสำหรับผลิตภัณฑ์ คือ แชมพูสมุนไพร และครีมนวดผมสมุนไพร นอกจากนั้นมีสินค้าที่ต้องการเปิดตลาด คือ น้ำมันนวดสปา น้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์ สำหรับการออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลาก เกิดเป็นรูปแบบใหม่ ที่สอดคล้องกับบรรจุภัณฑ์เกิดความสวยงาม รวมทั้งมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์โดยการทำเป็นลักษณะแพ็คคู่สำหรับผลิตภัณฑ์แชมพูและครีมนวดผมสมุนไพร เพื่อใช้เป็นของฝากในช่วงเทศกาลและสุขภาพ ในการประเมินผลการปฏิบัติในการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูลเครื่องสำอางสมุนไพรโดยการใช้แบบสอบถามผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร และประเมินผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for window พบร่วมการใช้บรรจุภัณฑ์และฉลาก สินค้าของเครื่องสำอางสมุนไพรใหม่เพิ่มสูงขึ้น

อกิจรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยมีดังนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตูลฯ ผลิตสินค้าเครื่องสำอางสมุนไพรที่มีคุณภาพสูง ปราศจากสารเคมี มีบรรจุภัณฑ์ที่คงทน มีตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น (ตราขิงแดง) และสวยงามเมื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจฯ ได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ ทำให้ผู้บริโภค มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น เป็นการสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิด และทฤษฎีทางการตลาด ส่วนประเมินทางการตลาด รวมทั้งทฤษฎีทางด้านการออกแบบตลาดลูกและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เป็นตัวการกำหนด ความสนใจของผู้บริโภค สินค้าจะขายดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสวยงาม และเห็นอีกด้วยผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณภาพมาตรฐาน

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2537). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : ครุสภา.
- ชลธิชา แก้วสว่าง. (2548). **พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องสำอางสมุนไพร กรณีศึกษา : อำเภอเมืองจังหวัดครรราชสีมา.** นครราชสีมา : งานวิจัย.
- ณัฐพงศ์ ชาตา. (2546). **การดำเนินงานด้านการตลาดของเครือข่ายธุรกิจชุมชนใน ตำบลบ้านลาน อำเภอบ้านໄ่ จังหวัดขอนแก่น.** ขอนแก่น : งานวิจัย.
- ภาณิต หิศลสุทธิกุล. (2542). **การแสดงฉลากภาษาไทยของเครื่องสำอางที่จำหน่ายใน จังหวัดสตูล.** สตูล : งานวิจัย.
- 华魯寧 ตันติวงศ์วนิชและคณะ. (2545). **หลักการตลาด.** กรุงเทพฯ : เปียร์สัน เอ็็ดดูเคชั่น อินเตอร์เนชันแนล.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2543). **หลักการตลาด.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วีระฟิล์มและไฟล์กซ์.
- เสรี วงศ์มนหา. (2542). **กลยุทธ์การตลาด: การวางแผนการตลาด.** กรุงเทพฯ : วีระฟิล์ม และไฟล์กซ์.